

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΧΑΛΚΙΔΟΣ

Αριθμ. Πρωτ. 1839

Χριστούγεννα 2012

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 71^η
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΧΑΛΚΙΔΟΣ
ΙΣΤΙΑΙΑΣ ΚΑΙ ΒΟΡΕΙΩΝ ΣΠΟΡΑΔΩΝ
ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Πρὸς
Τὸν Ἱερό Κλῆρο καὶ τὸν εὐσεβῆ Λαό
τῆς Ἱεραῆς Μητροπόλεως Χαλκίδος,
Ἰστιαίας καὶ Βορείων Σποράδων.

Τέκνα μου ἀγαπητὰ,

Γεννᾶται σήμερα ὁ Χριστός, ἐκπληρώνοντας τὶς προρρήσεις τῶν ἁγίων Προφητῶν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ἰδίως ἐκείνη τοῦ Ἡσαΐου, ὁ ὁποῖος, ὀκτακόσια ὀλόκληρα χρόνια πρὶν τὴν Σάρκωση τοῦ Κυρίου μας, ἐξ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ ὁμιλῶν, εἶχε προείπει, μεγάλη τῆ φωνῆ: «Ἴδού ἡ Παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται υἱὸν καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ, ὃ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός» (Ματθ. α', 23).

Μοναδικὸ τὸ γεγονός! Ὑπερφυῆς ὁ τρόπος τῆς συλλήψεως!

Τὸ γεννηθὲν θεῖον βρέφος εἶναι ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου. Δὲν προέρχεται ἐκ θελήματος σαρκός, ὅπως λέγει ὁ Μέγας Βασίλειος, διότι διαφορετικὰ δὲν θὰ προσηγορευέτο Ἐμμανουήλ, πού σημαίνει ὁ Θεός εἶναι μαζί μας, ἀνάμεσά μας.

Ἐμμανουήλ εἶναι, κατὰ τὰς Γραφὰς, ὁ ἐκ τοῦ Δαυΐδ καταγόμενος Μεσσίας, πού ἔρχεται νὰ σώσῃ τὸν λαὸ του καὶ τὸν καθένα μας προσωπικὰ ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες του.

Ἐρχεται, καθὼς διδάσκει ὁ Ἱερός Χρυσόστομος, ἐπιδεικνύμενος τὴν πολλὴν του περὶ ἡμᾶς κηδεμονίαν. Καὶ ἐξηγεῖ: «Οὔτε ἄγγελος, οὔτε Ἀρχάγγελος μεθ' ἡμῶν, ἀλλ' αὐτός καταβάς ὁ Δεσπότης Κύριος, ἀνέλαβε τὴν πᾶσαν διόρθωσιν· διαλεγόμενος μὲ τὶς πόρνες, συναναστρεφόμενος τοὺς τελῶνες, εἰσερχόμενος στὶς οἰκίαις τῶν ἁμαρτωλῶν, δίδοντας παρρησία στοὺς ληστές καὶ προσελκύοντας τοὺς μάγους, διορθώνοντας τὰ πάντα καὶ ἐνώνοντας καὶ αὐτὴν τὴν φύσιν πρὸς τὸν ἑαυτό του».

Στὸ ἓνα καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπο τοῦ σαρκωμένου Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ Ἐμμανουήλ, γνωρίζομε, κατὰ τὸν Χαλκιδαῖο ἐρμηνευτὴ τῆς Ἁγίας Γραφῆς ἅγιο Θεοφύλακτο, τὴν μορφή τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν μορφή τοῦ δούλου.

Πόσο σπουδαίο και ένθαρρυντικό ακούγεται, σήμερα κυρίως, αυτό το μήνυμα, ότι ο Θεός μας δεν είναι απόμακρος, ἀλλ' είναι μαζί μας, ανάμεσά μας, σαρκωμένος και μάλιστα προσφερόμενος!

Ὑμνῶντας τοῦτο τὸ γεγονός ὁ θεόπνευστος Ρωμανός ὁ Μελωδός, παρουσιάζει τὸν νεογέννητο Χριστὸ ἀπευθυνόμενο στὴν Παναγία μητέρα του νὰ τῆς λέγῃ· *Στέργω (ἀγαπῶ μὲ πατρικὴ ἀγάπη - συμπαθῶ) τὸ γένος σου. Νικῶμαι διὰ τὸν πόθον, τὸν ὁποῖον ἔχω πρὸς τὸν ἄνθρωπον*¹.

Ὑστερα ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀδιάψευστη θεϊκὴ ὁμολογία, ἔχει τὸ δικαίωμα ὁ οἰοσδήποτε ἄνθρωπος νὰ αἰσθάνεται μόνος καὶ ἔρημος, ξένος καὶ ἐγκαταλελειμένος, βυθιζόμενος ὅλο καὶ πιὸ πολὺ στὴν ἀπόγνωσή του, φθάνοντας μάλιστα στὴν αὐτοκτονία καὶ τὴν αὐτοκαταστροφή;

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι, ὅπως λέγει ὁ προφήτης Ἡσαΐας (κεφ. θ'. 15), πολλοὶ κολακεύουν τὸν λαὸ, καὶ μὲ ψεύτικες ἐλπίδες τὸν βαυκαλίζουν καὶ τὸν ἀποπλανοῦν γιὰ νὰ τὸν καταπίνουν ἐκμεταλλεῦόμενοι αὐτὸν... Καὶ ἴσως, ὁ καθένας ἀπὸ μᾶς, ἐνῶ κατακρίνει αὐτὴ τὴν ἄδικη καὶ ἀπονη ἀπάνθρωπη συμπεριφορά, νὰ πράττῃ πρὸς τὸν συνάνθρωπό του τὸ ἴδιο, ἀφοῦ, κατὰ τὸν ἴδιο προφήτη, «πᾶν στόμα λαλεῖ ἄδικα» (Ἡσ. θ'. 16). Ὅμως ὁ Χριστός, χθές καὶ σήμερον ὁ Αὐτός καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας, παραμένει «μεθ' ἡμῶν»! «Ἴδου ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος» (Ματθ. κη', 20).

Ἀγαπητά μου παιδιὰ,

Πράγματι δὲν ὑπερεῖδε καὶ δὲν περιφρόνησε ὁ Θεός τὸν ἄνθρωπο, ποὺ κουρσεύθηκε στὸν Παράδεισο ἀπὸ τὸν διάβολο καὶ ἀφοῦ ἔχασε τὴν θεοῦφαντη στολὴ, ντύθηκε τοὺς δερμάτινους χιτῶνες καὶ κληρονόμησε τὸν θάνατο.

Ἦλθε καὶ διαρκῶς ἔρχεται πρὸς τὸ πλᾶσμα του, γιὰ νὰ τὸ θεραπεύσῃ καὶ νὰ τὸ ντύσῃ τῇ νέᾳ στολῇ τῆς ἀφθαρσίας, φανερώνοντας, μὲ τὴν γέννησή του, τὴν τερπνὴ καὶ φαινὴ μορφή τῆς Ἐκκλησίας του.

Τὸ πρόβλημα, ὡστόσο, εἶναι ἂν κί ἐμεῖς θέλουμε νὰ εἶναι μαζί μας, στὴ ζωὴ μας καὶ ἂν κί ἐμεῖς ἐπιθυμοῦμε νὰ εἴμαστε μαζί του. Εἶναι ὑπόθεση τῆς ἐλευθερίας μας καὶ τῆς καρδιάς μας. Ἀπὸ μᾶς ἐξαρτᾶται.

Ὁ ἅγιος Ρωμανός ὁ Μελωδός, μέσα ἀπὸ τὸν ὕμνο του στὰ ἅγια Νήπια, σαλπίζει πρὸς ὅλους μας ἐγερτήριο καὶ σωτήριο σάλπισμα· Ἀναστάντες, μᾶς προτρέπει, δεῦτε προσκυνήσωμεν τῷ ἐλθόντι καὶ σώσαντι ὅλο τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων, φωνάζοντας πρὸς Αὐτὸν μὲ πόνο καρδιάς, νὰ μᾶς λυτρώσῃ ἀπὸ τὸν ἀνθρωποκτόνο διάβολο, ὥστε σύντομα νὰ ἀπαλλαγοῦμε ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες μας καὶ νὰ εὕρωμε τὴν ὁδὸ τῆς μετανοίας.

Καὶ μᾶς δίδει ὁ ἴδιος ὁ ἅγιος παράδειγμα μετανοίας, γράφοντας ἐξομολογητικὰ γιὰ τὸν ἑαυτό του· «Πολλὰ ἐπλημμέλησα ἐν γνώσει καὶ

¹ Ρωμανοῦ τοῦ Μελωδοῦ, «Τῇ ἐπαύριον τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ».

ἀγνοία μου καὶ τὸν Θεὸν παρώξυνα τοῖς ἀκαθάρτοις ἔργοις μου...». Κι' ἂν οἱ ἅγιοι αἰσθάνονται ἔτσι, πιστεύω πῶς δὲν μένουν σὲ μᾶς, τοὺς πταίοντας πολλαὰ καθ' ἑκάστην ὥραν, περιθώρια αὐταπάτης καὶ ἀμετανοησίας.

Μετάνοια σημαίνει ἐπιστροφή στοῦ Θεοῦ! Ὁ ἴδιος, ὁ Παντοκράτωρ, διὰ τοῦ προφήτου τοῦ Ἡσαΐου, μᾶς καλεῖ: «Ἐπιστράφητε ἐπ' ἐμὲ καὶ σωθήσεσθε! Ἐγὼ εἰμὶ ὁ Θεός καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος!» (Ἠσ. με'. 22). Καὶ ἡ σωτηρία αὐτὴ ἀφορᾷ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Εἶναι μακρὰ, λέγει ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας, τρέχει αὐτὴ ἡ σωτηρία, ἕως τὰ ἔσχατα, τὰ τέρατα τῆς γῆς!

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Συγκινητικὰ περιγράφει καὶ πάλι ὁ ἅγιος Ρωμανὸς ὁ Μελωδὸς τὴν σάρκωση τοῦ Θεοῦ, ἀκούγοντας ἀπὸ τὸ θεϊκὸ στόμα τὰ παρακάτω λόγια, ποὺ ἀπευθύνονται προσωπικὰ στὸν καθένα μας.

*Ἦλθα πρὸς τὸ πλᾶσμα μου·
Προτείνω τὶς παλάμες μου
γιὰ νὰ σὲ ἀγκαλιάσω.
Μὴ μὲ ντραπήῃς!²*

Ἔχουμε ἄραγε τὸ κουράγιο νὰ μείνουμε ἀσυγκίνητοι μπροστὰ στὴν ἀνοιχτὴ θεϊκὴ ἀγκαλιά;

Διερωτῶμαι ἀκόμη· Θὰ ἀνοίξουμε τὴ δική μας ἀγκαλιά γιὰ νὰ ἀναπαυθῆ Ἐκεῖνος, ὁ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος ἢ θὰ προστεθοῦμε στοὺς ἀδιάφορους καὶ σὲ ὅσους, ἀνὰ τοὺς αἰῶνες, τὸν ἀρνήθηκαν καὶ μετὰ μανίας τὸν κατεδίωξαν καὶ μέχρι σήμερα τὸν καταδιώκουν;

Θὰ εἴμαστε κι' ἐμεῖς, κατὰ τὸ δικὸ του φιλάνθρωπο παράδειγμα, γιὰ τοὺς συνανθρώπους μας, κάθε στιγμή τῆς ζωῆς μας, μιὰ ἀνοιχτὴ ἀγκαλιά ἢ θὰ παραμείνουμε ἐγωῖστες, βουτηγμένοι στὸ ψέμα καὶ τὴ διαφθορὰ, ὑπερασπιζοντας μόνον καὶ μὲ ὅλα τὰ μέσα τὰ ἀτομικὰ μας συμφέροντα, περιφρονῶντας τὴν ψυχὴ μας καὶ ξοδεύοντας στὴν ματαιότητα τὶς ἡμέρες μας;

Σᾶς εὐχομαι νὰ δώσετε σωστὲς ἀπαντήσεις, μὲ ἀνάλογη στάση ζωῆς καὶ νὰ ἔχετε, μ' αὐτὸ τὸν τρόπο, Καλὰ Χριστοῦγεννα! Εἶναι δὲ εὐνόητο ὅτι, γιὰ τὸν ἴδιο σκοπὸ, ζητῶ κι' ἐγὼ γιὰ τὴν ταπεινότητά μου τὶς δικὲς σας προσευχὲς.

Μετὰ πολλῆς πατρικῆς ἀγάπης

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ (πρὸς τοὺς Ἐφημερίους): Ἡ παρούσα Ἐγκύκλιος νὰ ἀναγνωσθῆ εὐκρινῶς, στὸ ἐκκλησιαστικὸν συνέλευσιν τῆς 25^{ης} Δεκεμβρίου, μετὰ τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον.

² Ρωμανοῦ τοῦ Μελωδοῦ, «Εἰς τὰ ἅγια Θεοφάνεια».